

staatsbosbeheer

Hey-Hallo!

Welkom in
boswachterij Austerlitz

OPEN

Inhoud

INTRODUCTIE

1 - MARCHEREN

2 - SLIM VERSTOPPEN

3 - GEUREN IN HET BOS

4 - PIRAMIDE BOUWEN

5 - ZO SCHERP ALS EEN HAVIK

6 - RAAD MAAR RAAK

7 - EEN POEPIG PRAATJE

8 - DIERSOORTEN ZOEKEN

9 HOOGSTE BOOM

Het pad waar je nu op staat heet de Kamperlinie. Kijk eens goed links en rechts. Het kamp van Napoleon begon aan de linkerkant van de weg. Nu staat er een nieuwe woonwijk.

**Er is heel veel te ontdekken.
Ga je mee?!**

Meer dan 200 jaar geleden lag hier kamp Zeist. Een tentenkamp met 18.000 soldaten in dienst van keizer Napoleon! Toen de soldaten hier in het kamp zaten was er nog geen bos. Alles was bedekt met heide. Er was bijna geen boom te bekennen. Pas toen het kamp met soldaten wegging werden hier bomen geplant en werd het bos. Maar hier en daar kun je nog goed zien dat de soldaten hier zijn geweest!

We gaan je meenemen naar een paar mooie plekjes in dit bos. Je gaat zien en beleven hoe het was om hier soldaat te zijn! En natuurlijk kijken we ook naar het mooie bos zelf.

← MENU

1 Marcheren

Napoleon en Austerlitz

Aan de rechterkant van de Kamperlinie waren de latrines (zo noemde we het toilet), drinkplaatsen voor de paarden en er liepen paden naar de voorkant van het kamp. Daar lagen drie redoutes, een post met een kleine wal van aarde eromheen. Elke redoute had een paar soldaten en kanonnen. De drie redoutes beschermden het kamp van

eventuele vijanden.

Straks ga je een redoute zien!

← MENU

OPDRACHT

In de naam Kamperlinie zitten twee belangrijke woorden: kamp en linie. Het kamp lag links van de weg. Deze weg vormde een duidelijke grens, een lijn die beschermd moest worden. Daarom marcheerden dag en nacht soldaten over deze drie kilometer lange weg om de wacht te houden. Marcheren is niet slenteren: je loopt rechtop, scherp en oplettend, in strakke passen en vast ritme: 1, 2, 3, 4 mee.

Opdracht 1

Nu gaan we eens kijken hoe goed jij kan marcheren! Marcheren doe je nooit alleen. Stel je voor dat je verrast wordt door de vijand!

Ga naast elkaar staan en probeer tegelijkertijd te marcheren. Sta rechtop en begin met je rechterbeen. Een persoon heeft de leiding. Deze persoon telt hardop: "1, 2, 3, 4" en roept "Vooruit", "Halt" en "Op de plaats rust".

Kunnen jullie het volhouden om tegelijk te marcheren tot aan de slagboom?

2 Slim verstoppen

Napoleon en Austerlitz

Mooi hè, mijn uniform? Zo zie je meteen dat ik een Franse soldaat ben. Tegenwoordig dragen soldaten groene uniformen met bruine vlekken om zich te verstoppen voor de vijand of ze stiekem willen besluipen. Kijk maar naar het plaatje. Wij deden dat anders: wij vochten openlijk op het slagveld. Dan moest je goed kunnen zien wie bij wie hoorde, anders raakte je per ongeluk een kameraad. Verstoppen konden wij ook zonder die gekke vlekken!

← MENU

OPDRACHT

Opdracht 2

Degenen die zich niet verstoppen moeten zich even omdraaien. Dan doe jij 20 grote stappen het bos in en verstop je zodat de ander jou vanaf het pad niet kan zien. Als je goed verstopt bent mag degene op het pad zich omdraaien en proberen jou te vinden vanaf het pad.

3 Geuren in het bos

Napoleon en Austerlitz

Snif snif, wat ruikt het bos toch lekker.

We hebben niet veel water in het tentenkamp. Er zijn wel een aantal waterputten geslagen voor drinkwater, maar ik houd eigenlijk ook niet zo van wassen. Nu zeggen de andere soldatendat ik behoorlijk stink. Zeep heb ik niet, maar in de buurt staan naaldbomen.

← MENU

OPDRACHT

Dat zijn bomen die hun blaadjes opgerold hebben tot naaldjes. Die naaldjes blijven in de winter aan de bomen zitten.

Loofboom: groene niet opgerolde blaadjes

Naaldboom: geen blaadjes, maar naalden.

Als je de naalden, de bast (dat schilletje aan de buitenkant) of een twijgje breekt kan je het ruiken. Het bos zit VOL verschillende geuren als je goed om je heen kijkt. De grond, de struiken. Zelfs elke boom ruikt weer anders.

Opdracht 3

Probeer maar eens een paar verschillende geuren te vinden.

Maar wel voorzichtig zijn met het bos.

4 Piramide bouwen

Napoleon en Austerlitz

De baas van ons kamp was een generaal. Generaal Marmont. Hij was dikke maatjes met Keizer Napoleon Bonaparte. Generaal Marmont was bang dat we ons zouden vervelen. Soldaten die de hele dag alleen maar een beetje zitten en dutjes doen zijn geen soldaten die klaar zijn voor de strijd. Generaal Marmont liet ons daarom de piramide van Austerlitz bouwen.

← MENU

OPDRACHT

Die ken je misschien wel. Hij staat er nog steeds, niet zo ver hiervandaan. De piramide is 23 meter hoog en 40 meter breed geworden.

Opdracht 4

Maak een streep op het pad of leg een tak neer. Een meter is een grote stap. Zet maar eens 23 grote stappen vanaf je streep of tak. Zo hoog werd de piramide. Hoog he!?

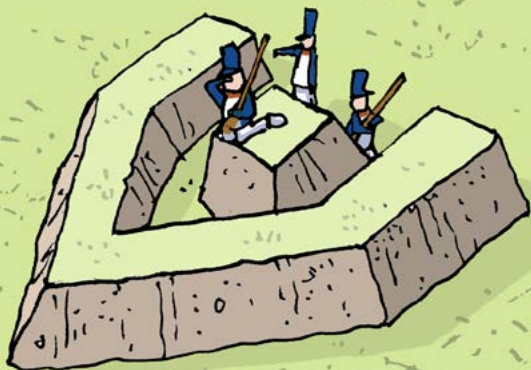
Ik wil niet opscheppen, maar... we hebben die grote piramide in 27 dagen uit de grond gestampt. Dat wil ik jou ook wel eens zien doen! Geen piramide van 23 meter, dat is veel te groot. Maar een kleine. Hier in het bos.

5 Zo scherp als een Havik

Napoleon en Austerlitz

De soldaten van kamp Zeist moesten natuurlijk ook leren schieten. Een valk kan van heel hoog in de lucht een muis zien. Met schieten moet je ook een doel in de verte zien om het te kunnen raken.

← MENU

OPDRACHT

Opdracht 5

Zoek een dennenappel of een steentje om mee te gooien.

Kies een boom die een eindje van het pad staat. Goed richten, en probeer de boom te raken. Als dat te makkelijk was, dan kan je een boom verder weg kiezen. Of als het nog niet lukte, dan kan je een boom dichterbij kiezen.

Zorg dat er geen mensen in de buurt lopen die je per ongeluk kunt raken!

6 Raad maar raak

Napoleon en Austerlitz

Bonjour

Na een volle dag van training, koken en klusjes hadden we in het kamp ook een beetje vrije tijd. Ik heb wel zin in een spelletje. Doe je mee?

← MENU

OPDRACHT

Opdracht 6

Zoek 6 verschillende takken en bladeren en leg ze op het pad.

Neem er 1 in gedachten. De ander(en) mogen vragen stellen over je tak of blad.

Jij mag alleen antwoorden met JA of NEE.
Hebben ze het geraden? Dan is het jouw beurt om vragen te stellen!

veel plezier!

7 Een poepig praatje

Napoleon en Austerlitz

Als je naar het toilet moet, dan moet je he. In het kamp hadden we latrines. Zo noemde je een toilet toen. Maar ze zagen er wel anders uit. Boven een gat in de grond werd een boomstam vastgemaakt waar je met je billen overheen moest hangen. Je kon je dan vasthouden aan een ander boomstam voor je neus. Hieronder zie je een plaatje van een latrine. Zo heb je een beetje een beeld van hoe wij dagelijks moesten poepen! Wc-papier hadden we niet. Om af te vegen gebruikten we bladeren of stokjes.

← MENU

OPDRACHT

Dat is een hoop gebalanceer kan ik je vertellen!

Ik ben wel benieuwd hoe jij het er vanaf zou brengen. Je hoeft hier nu niet in de bosjes te poepen, maar we hebben bomen genoeg om aan te hangen.

Opdracht 7

Stap 1 - Kies een boom die je met beide handen goed kunt vastpakken en doe je handen om de stam.

Stap 2 - Houd je handen iets lager dan heuphoogte en ga dan langzaam achterover zitten terwijl je aan je handen hangt.

Stap 3 - Zorg dat je de boom met 1 hand goed vast hebt en laat dan voorzichtig de andere hand los. Zo voelt dus het om als soldaat in het bos te moeten poepen!

8 Diersporen zoeken

Napoleon en Austerlitz

Alle dieren laten sporen achter waar ze zijn geweest of waar ze wonen. Dat is handig voor de boswachter. Die weet zo welke dieren er in het bos zitten. Ook als ze zich verstoppen. Als de boswachter dan zeker wil weten welke soort het is of hoeveel dieren er zitten, hangt de boswachter soms een camera op. Het filmpje kunnen ze dan goed bestuderen.

← MENU

OPDRACHT

Sporen kunnen zijn:

- Poot of hoef afdruk (voorbeelden in beeld)
- Haar (voorbeelden in beeld)
- Kapotte nootjes (voorbeelden in beeld)
- Bijna onzichtbare wandelpadjes (Ree, konijn en voorbeeld komen in beeld)
- Holletjes (voorbeelden in beeld)
- Vraatsporen (voorbeelden in beeld)

Opdracht 8

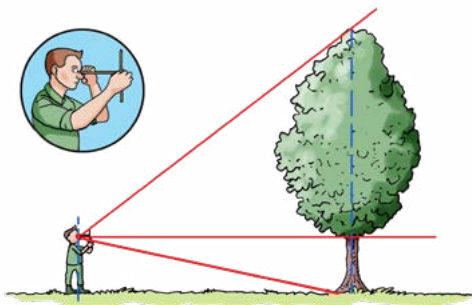
Wij gaan ook speuren naar sporen van dieren. Speur maar eens rond welke sporen je kunt vinden.

9 Hoogste boom

Napoleon en Austerlitz

Hoi! Ik ben op zoek naar de hoogste boom. De kapitein wil dat ik er een vlaggenmast van maak voor het tentenkamp. Maar ja, hoe weet je nou welke de hoogste boom is?!

← MENU

OPDRACHT

Dus ik dacht: Ik vraag het aan een boswachter! De boswachter van Austerlitz vertelde me dat boswachters bomen meten met een neuskruisje". **Die kan jij ook maken!** Eerst maken we een neuskruisje, daarna gaan we 2 bomen meten.

Opdracht 9

- 1 Je zoekt een zo recht mogelijk takje van de grond. (niet te groot!)
- 2 Breek het takje in twee precies even lange stukken.
- 3 Het ene takje moet precies in het midden van het andere takje komen. Nu heb je een neuskruisje! Zoek nu een boom om te meten die je helemaal kunt zien. Dus van de stam tot de kroon.
- 4 Het neuskruisje houd je zo vast.
- 5 Houd het neuskruisje onder je oog. Pas op dat je niet in je oog prikt! Nu gaan we meten!
- 6 De boom die je wilt meten moet van onder tot boven precies tussen je neuskruisje passen. Je zal waarschijnlijk een heel stuk achteruit moeten lopen om de boom te laten passen.
- 7 Maak nu met je voet een streep op de plek waar je staat. Het neuskruisje hoeft je niet meer onder je oog te houden.
- 8 Loop in grote passen naar de boom en tel elke stap!

